

CSONTOS JÁNOS
Halálnak halála

A sírkövön a szűkszavú tól-ig, esetleg néhány méltató mondat, mit a távirati iroda kiad, a neten is szétszpriccel, s ha hírapály van éppen, pár órán át ez lesz majd a legolvasottabb; megint nem én, mondja az ezernyi klikkelő, s kávé tartyint, söröspohárba hörpöl. Neked már mindegy lesz – vagy ellenkezőleg: semmi sem lesz többé mindegy. Ezekről légszi, ne pötyögj verset, még feldúlod kedélyünk, mint mentősziréna báva csendet, vagy cikázó villám álmos szépasszony-nyarat. Aki menni akar, előzékenyen elengedd, aki maradna még, diszkrétén sürgesd. Nem célszerű túl soká haszontalan időzni itt. S egyáltalán: a statisztikákban irreleváns a fogyasztói kapacitásod, nézd nyirkos falait a bűdösbarlangnak. Tizennyolctól negyvenkilencig számítasz, e keretből épp kicsúsznál, s nem büntetik a diszkriminációt az új s új nemzedékek. Te maradj allergiánál, csúznál, majd jót röhögünk az impotenciádon. Nesze neked önökkérték, kívánságkosár. Ne zavard szépen ívelt, duzzadó köreink! A mellünk' is meg kéne csináltatni már... Fordulj fel, nem érted? Agyunkra mész, a sok robotolással tudod, hogy kinek henceg: nuku nyugdíj. Így tündökölnék, mert úgy hiszik, soha nem lesznek agg negyvenkilencek. Ha tudnák, az álmaid milyen ifjak – oly fiatalok ők sosem voltak, s nem is lesznek soha, a tól-ig mit se számít, semmit nem mond el az élet sűrűségéről. Az élet mostoha ahhoz, kinek túl gyorsan mindent megad. Túl sok anya között a császárfi is árva. Klikkelj, hörpints. De ne hidd, hogy egyszer legolvasottabb lesz a halálnak halála.

Rosszkedvünk nyara

Végstádiumba érkezett a nyár, gőzöl az aszfalt, vizet osztogatnak a piros lámpáknál, de a vízosztogatóknak senki nem oszt vizet; gutaütött város, a rádióban hordószónok ágál; a parkoló autónk oldalát épp most gyúrte fel egy vontatott járgány, a kormányfék beragadt; töminyomi a strandokon, rossz reflexek, párálló emberi testek, bomlás. Ám mialatt mi, szegény ördögök, előleget kapunk a hetedik bugyorból, hűvös, légkondicionált termék mélyén, fincsi koktélokkal körítve készül egy ennél is szebb és jobb világ. Szebb és jobb, hiszen nincs megterhelve joggal, mit úgyis oly nyűgös folyvást betartani, cserébe nem lesz kötelem sem. Igaz, a bővli kategóriában többé semmi sem az, ami, országok vergődnek, büszke uniók tartják egymásban a lelket, halomra dőlt dominók mesélnek régi, bizalmi szerkezetéről. Krónikák rögzítik, az elfutó időben mi-s-mi volt, s valahogy minden másként, másért lett, mint ahogy tétován, félve emlékezünk. Meg nem született unokáink nevének kontót vezetnek, hiába lendítenénk kezünk simogatásra, legyintésre: éltük titkos, virtuális hatalmak mátrixában vergődő adat, valószínűsített rabszolgasors, kamatmennysország, ahol szokni vagy szokni szabad. De mi már maradunk, megannyi röghöz- és égbolthoz kötött, s a piros lámpák tövén lessük a vízosztó fiút, gyöngyözünk vontatott járgányoktól tartva, s míg fölperzsel a fény, a hordószónokoktól felhevülve leszünk füledt dzsungel- vagy aszott sivatag-talány, globálisan vagy lokálisan égve-pörkölődve itt gyehehénásodunk rosszkedvünk nyarán.

A fejedelem

Fejedelemmnek lenni kegyelem, fejedelemnek lenni istencsapás, miként a szúzi papíron szép kalligráfiát s ronda pacát is képes hagyni a ténta, s e kettőt ráadásul egyidőben olykor. Fejedelem nem vágyhat csilla koronára, sem rókaszemű Machiavelliknek nem utalhat szakértői kegydíjat. Akár a csillag, mely körött bolygó nem kerenghet, magányosan rója földi köreit, az istenadta népségtől fogva s megemelve. A fejedelem örködik, amíg a strázsahad a bortól sújtva durmol, nyitott szemmel alszik a ceremóniákon s csukott szájjal ásít. A fejedelem tudja: a hatalom agykábító mákony ám a tetszetős hatalomtalanság megfosztja önnön fejedelmi lényegétől. A rossz fejedelem nem tanul az ég szabásmintájából, sem evilági könyvből, a rossz fejedelem riszál a fényes trónteremnek s a hóhérváró plebsnek, a rossz fejedelem azt hiszi, hogy jó, magáról. S hogy isteni, mikor enged. A fejedelem nem lehet papucs. Ambíciózus, teltkarcsú ágyasok sosem cipelhetik mint gyöngyös retikült magukkal multifejedelmi ebédeken. Egy fejedelem ne követelőzzön. Ha legenda, ingyen legenda legyen. Ne hajazzon régvolt, ó fejedelmekre. S ha romlás követi sikon és hegyen, bírjon erővel a visszavonuláshoz. Depresszióban sose dagonyázzon. Mert fejedelemnek sincsen kegyelem: párnás hátsó felén cizellált a lábnyom.

Steffek Albin seccójának vázlata